

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 139
§ 147

31.05.2021
07.06.2021

Kainuun liiton lausunnot ajalla 11.5.- 24.5.2021

112/03.00.00/2021, 92/10.02.02/2021, 109/10.00/2021, 148/08.00.00/2019,
96/12.03.00.00/2021, 131/11.00.00/2021, 105/10.02.03/2020,
104/10.02.04/2020, 103/10.02.03/2019, 105/10.02.03/2021

MH § 139

1) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Tiina Kriikkula ovat 12.5.2021 antaneet ympäristöministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO EHDOTUKSESTA VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI HELMI-ELINYMPÄRISTÖOHJELMASTA

Ympäristöministeriö pyytää mm. Kainuun liitolta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi Helmi-elinympäristöohjelmasta 2021-2030.

Ohjelman valmistelu liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen Suomessa ja saavuttaa YK:n biodiversiteettisopimuksen tavoitteet. Toimenpiteissä todetaan, että "Kasvatetaan luonnonsuojelun rahoitusta kokonaisuudessaan 100 miljoonalla eurolla vuositasolla ja toteutetaan heikentyneiden elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelma".

Helmi-ohjelman pääasiallisena tavoitteena on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja parantaa elinympäristöjen tilaa muun muassa suojelemalla ja ennallistamalla soita, kunnostamalla ja hoitamalla lintuvesiä, perinnebiotooppeja ja metsäisiä elinympäristöjä sekä kunnostamalla pienvesiä ja rantaluontoa. Tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden tilan parantamisen ohella edistää ekosysteemipalveluja, vesiensuojelua, hiilensidontaa sekä muuta ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen sopeutumista.

Helmi-ohjelman valmistelun yhteydessä luonnonsuojelulakiin tehtiin vuonna 2020 uusi luku koskien luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukemista. Uusien pykälien nojalla Helmi-ohjelmassa tehtäviä kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä voidaan tukea tavaroiden ja palvelun muodossa. Uuden tuen avulla luodaan toimintamalli, jossa kunnostus- ja hoitotöitä yksityismailla voidaan tehdä maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella.

Ohjelma asettaa määrälliset ja laadulliset tavoitteet elinympäristöjen kunnostukselle. Ohjelma toteutetaan 40 toimenpiteellä. Ohjelma tekee tiivistä yhteistyötä METSO-ohjelman ja vesiensuojelun tehostamisohjelman kanssa. Helmi-ohjelma koostuu kuudesta pääteemasta ja kahdesta poikileikkaavasta teemasta, jotka ovat:

1. Soidensuojelu, jonka tavoitteena on suojella 60 000 hehtaaria soita. Suojelu on vapaaehtoista ja maanomistaja saa siitä korvauksen. Neuvottelut aloitetaan soidensuojelun täydennysehdotukseen sisältyvistä kohteista.
2. Soiden ennallistaminen ja vesien palautus, jonka tavoitteena on ennallistaa 59 300 hehtaaria soita, sekä palauttaa vesiä 400 suojelusuolle, joiden vaikutusalue on arviolta 20 000 hehtaaria.
3. Lintuvesien ja kosteikkojen kunnostus, jonka tavoitteena on 200kpl lintudirektiivin mukaisia erityisiä suojelualueita ja muita arvokkaita suojeluverkoston lintuvesikohteita, sekä perustaa ja kunnostaa 500kpl laadukkaita lintukosteikko- ja suojeluverkoston ulkopuolella.
4. Perinnebiotooppien kunnostus ja hoito, jonka tavoite on pysäyttää luontotyyppien uhanalaistuminen ja kääntää kehitys parantuvaksi. Tavoitteena on nostaa ala 52 000 hehtaariin laadukkaasti hoidetuksi verkostoksi.
5. Metsien suojelun, ennallistamisen ja hoidon tavoite on pysäyttää metsäluontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja parantaa metsäluonnon monimuotoisuuden tilaa. Suojelualueverkoston tilaa ja kytkeytyvyyttä parannetaan suojelualueilla ja talousmetsissä tehtävillä ennallistamis- ja hoitotoimilla sekä kohdentamalla toimia alueille, joilla lajien ja luontotyyppien uhanalaisuus on suurinta. METSO-ohjelmakauden jatkuessa 2021-2025, Helmi-ohjelmassa ei aseteta uusia tavoitteita päällekkäisille toimille. METSO 2026-2030 ohjelmaan huomioidaan Helmi- ja METSO-ohjelmista saadut kokemukset.
6. Pienvesien kunnostuksen tavoite on palauttaa ihmistoiminnan seurauksena heikentynyt pienvesi ja sen lähiympäristö häiriötä edeltäneeseen tilaan kunnostamalla 600km puroja, 1050 kpl lähteitä ja lähteiköitä, 80kpl fladoja ja kluuvjea, sekä rantaluontoa 200 kohteella.
7. Viestinnän ja sidosryhmäyhteistyön poikkileikkaavan teeman tavoitteena on lisätä tietoa luonnon monimuotoisuuden tilasta ja sen merkityksestä ja liittää Helmi-ohjelma osaksi tätä keskustelua, tehdä Helmi-ohjelmasta ja sen toimista tunnettuja ja hyväksytyjä sekä lisätä maanomistajien, järjestöjen, kuntien ja muiden toimijoiden tietoa Helmi-ohjelmaan osallistumisesta, jotta ohjelmaan löydetään sopivia luontokohteita. Valtakunnallisen viestinnän lisäksi panostetaan alueelliseen ja paikalliseen yhteistyöhön. Viestintään ja sidosryhmätyöhön osallistuvat ELY-keskukset, Metsähallitus, Luontopalvelut, Suomen metsäkeskuksen alueyksiköt ja Suomen riistakeskus. Helmi-ohjelmalle asetetaan myös seurantaryhmä, joka on valitsemassa Helmi-alueita.
8. Inventoinnit ja selvitykset poikkileikkaavassa teemassa laji- ja luontotyyppi inventointeja jatketaan ja niiden määrä lisätään.

Helmi-alueet ovat monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjen keskittymiä ja niitä perustetaan 30-50kpl. Helmi-alue voi olla joko toisiinsa kytkeytyneiden, kunnostettavien elinympäristöjen yhtenäinen kokonaisuus tai yksittäisistä Helmi-kohteista muodostuva tiheä verkosto. Helmi-toimenpiteitä tehdään myös muualla kuin Helmi-alueilla. Helmi-alueita pyritään saamaan jokaiseen maakuntaan, mutta valinnassa painotetaan kuitenkin Etelä-Suomea ja alueita, joissa lajien ja luontotyyppien uhanalaisuus on suurinta. Helmi-alueet voivat sisältää valtion suojelualueita, monikäyttömetsiä, yksityisiä suojelualueita, yksityisiä talouskäytössä olevia alueita, kuntien ja seurakuntien maita sekä yritysten omistamia

maita. Helmi-alueiden suunnittelu pohjautuu lajeja ja luontotyyppejä koskevaan asiantuntija- ja paikkatietoaineistoon. Alueiden suunnittelussa huomioidaan olemassa oleva luonnonsuojelualueverkosto sekä muiden ohjelmien monimuotoisuutta lisäävät kohteet ja toimet. Mahdollisia Helmi-alueita ovat lehto- ja lettokeskukset, rannikon metsien ja soiden sukkiosarjat, maisema-alueet perinnebiotooppeineen ja lintuvesineen, edustavat harjualueet ja vaarajaksot pienvesineen, jokilaaksot metsineen, perinnebiotooppeineen ja pienvesineen sekä soiden alueelliset verkostot.

Toimenpiteiden kustannukset ja henkilötyövuosimäärät on laskettu koko ohjelmakauden ajaksi eli kymmenelle vuodelle. Ohjelman arvioitu kokonaiskustannus on 754 906 000 euroa eli keskimäärin 75 490 600 euroa vuodessa. Kokonaiskustannuksia tarkasteltaessa tulee huomata, että METSO-ohjelman jatkoon sisältyvät metsiensuojelukustannukset maanomistajille maksettavista korvauksista ja kauppasummista. Ilman METSON jatkon kustannuksia Helmi-ohjelman kokonaiskustannukset ovat 422 781 000 euroa eli 42 278 100 euroa vuodessa. Kustannukset ja kaantuvat sekä ympäristöministeriölle että maa- ja metsätalousministeriölle.

Ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi:

Helmi -elinympäristöohjelmassa on tuotu esiin selkeästi tavoitteet, luonnonhoitotoimenpiteiden määrät kohteittain, sekä vastuutahot.

Kainuun liitto pitää hyvänä, että Helmi -elinympäristöohjelman ehdotuksen tavoitteet, mm. suojella soita ja metsiä, toteutetaan maanomistajien kanssa vapaaehtoisesti neuvotellen siten, että maanomistaja saa mahdollisista neuvoteltavista toimenpiteistä asianmukaisen korvauksen. On tärkeää, että rahoitusta kohdennetaan myös Pohjois-Suomeen, vaikka Helmi-alueiden pääpainotus onkin Etelä-Suomessa.

Ohjelmaehdotuksen 9.3. Ohjelman vaikuttavuuden arviointi -kohdassa todetaan, että Valtioneuvoston periaatepäätöstä varten tehdään kevään 2021 aikana ohjelman ekologisten, taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointi. Kainuun liitto huomauttaa, että vaikutusten arviointien olisi tarpeen olla mukana erilaisten ohjelmien laadinnassa jo niiden valmisteluvaiheessa. Se varmistaisi lausunnon antajille mahdollisuuden antaa palautetta myös vaikutusten arvioinnista lausuntopyynnön yhteydessä.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ehdotuksesta Helmi -elinympäristöohjelmaksi."

2) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Tiina Kriikkula ovat 14.5.2021 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO VUOKATIN OSAYLEISKAAVAN OSA-ALUEESTA 2: KAARRENIEMEN JA PISTERINNIEMEN ALUEEN YLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Vuokatin osayleiskaavan osa-alueetta 2 koskien. Sotkamon kunnanvaltuusto on kokouksessaan 26.10.2020 hyväksynyt Vuokatin osayleiskaavan osa-alueen 1 ja palauttanut samalla osa-alueen 2 uudelleen valmisteluun. Yleiskaavaehdotuksen osa-alue 2 sijaitsee Vuokatin Pisterinniemen ja Kaarrenniemen alueelle ja on kooltaan 518 hehtaaria.

Osa-alueetta 2 koskeva tavoite on Kaarrenniemen-Pisterinniemen maankäytön kehittäminen huomioiden ja yhteensovittaen alueelle sijoittuvien ja suunniteltujen toimintojen tarpeet Sotkamo-Vuokatti Masterplanissa määriteltujen tavoitteiden mukaisesti. Kaarrenniemen ja Pisterinniemen alueen osalta tavoitteissa korostuu golftoimintojen ja rakentamisen yhteensovittaminen.

Uusi olennaisesti muuttuva alue on Kaarrenniemeen osoitettu AP/RM-reservialuevaraus, jolla varaudutaan alueen käyttöön uutena asuinpientalo / matkailupalveluiden alueena, josta osa voi olla golfkentän laajenemis-alueetta. Myös vanhan taimitarhan alueelle osoitetulla RM-reservialueella tuetaan matkailupalvelujen kehittymisedellytyksiä tulevaisuudessa.

Kainuun liitto on antanut lausunnon osayleiskaavan kaavaluonnoksesta 22.12.2017, ensimmäisestä kaavaehdotuksesta 20.12.2018 ja toisesta kaavaehdotuksesta 17.1.2020.

Osayleiskaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaehdotukseen."

3) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Sanna Nikola-Määttä ovat 18.5.2021 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO KAJAANIN KATAJAMÄEN TUULIPUISTON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Kainuun Ely-keskus pyytää mm. Kainuun liitolta lausuntoa Kajaanin Katajamäen tuulipuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). Fortum Power and Heat Oy suunnittelee Kajaanin eteläosaan enintään 55 voimalan tuulipuistoa, jossa yhden tuulivoimalan yksikköteho on 5-10 MW. Hankealue on noin 8 600 hehtaaria ja alue rajautuu Sonkajärven kunnan rajaan (maakuntarajaan). YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot ovat:

- VE 0 hanketta ei toteuteta
- VE1 Katajamäen hankealueelle rakennetaan enintään 50 tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 m.
- VE2 Katajamäen hankealueelle rakennetaan enintään 55. Voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 300 m.

Lisäksi sähkönsiirron osalta arvioidaan VEA: Tuulivoimapuisto liitetään valtakunnan verkkoon Fingridin Vuolijoen sähköaseman kautta, sähköasema sijaitsee noin 5 km etäisyydellä hankealueesta luoteeseen. Liitännää varten tullaan rakentamaan noin 4-5 km pituinen voimajohto. Uusi voimajohto kulkisi suunnitelmien mukaan Fingridin Järvilinjan (110 kv)

myötäisesti, sen itäpuolella. Sähkönsiirron suunnitelmat tarkentuvat hankesuunnittelun ja vaikutusten arvioinnin edetessä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitetään keskeisimmät tuulivoima-
puiston ja sähkönsiirron ympäristövaikutukset, joita ovat: vaikutukset
maankäyttöön, maisemaan ja merkittäviin maisema-alueisiin, muinais-
muistoihin ja alueen kulttuurihistoriaan, rakennuspaikkojen luonnonympä-
ristöön, pesimä- ja muuttolinnustoon, vaikutukset eläimistöön ja EU:n
luontodirektiivin IV(a) lajeihin, lähialueiden Natura- ja muihin luonnonsuo-
jelualueisiin, melun ja varjon vilkkumisen vaikutukset, vaikutukset ihmis-
ten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, yhteisvaikutukset muiden
hankkeiden kanssa ja sähkönsiirron vaikutukset.

YVA-ohjelma

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu kattavasti ja siitä käy ilmi hankealueen nykytila ja arvioitavat vaikutukset. Kainuun maakunta-
kaavatilanne on kuvattu arviointiohjelmassa.

Kainuun liitto muistuttaa, että Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa, joiden maakuntakaava-alueita koskevat yleismääräykset ohjaavat yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Kainuun liitto toteaa, että Katajamäen tuulipuistoalue kuuluu pääosin Kainuun maakuntakaavassa 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen (M), jota koskee erillinen suunnittelumääräys. Lisäksi arviointiohjelmassa esitettyjen maakuntakaavamerkintöjen lisäksi hankealueelle on osoitettu maakuntakaavassa Liikenteen yhteistyökäytävä (Ik) ja alue rajautuu mm. vaihemaakuntakaavassa osoitettuun turvetuotantoalueeseen (EOt) ja valtakunnallisesti merkittävään maantiehen / runkoverkkoon.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman kappaleessa 8.4.5 on tuotu esille hankealueen ympäristön maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita maisema- ja kulttuurihistoriallisia kohteita. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että arviointiohjelmassa esitettyjen lisäksi 7-14 km etäisyydellä hankealueesta sijaitsevat Haukilammen kämpä ja 14-20 km etäisyydellä mm. Vuolijoen vanha terveystalo sekä Vuolijoen kirkko ja pappilat, jotka on osoitettu Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa maakunnallisesti arvokkaina kulttuurihistoriallisina kohteina tai alueina.

Kainuun voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa suunniteltua Katajamäen tuulipuistoaluetta ei ole osoitettu seudullisesti merkittävänä tuulivoimaloiden alueena, mutta suunnitellun voimalamäärän (enintään 55 kpl) näkökulmasta hanke ylittää maakuntakaavassa asetetun seudullisen tuulivoimaloiden alueen rajan. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen on käynnissä (Kainuun maakuntavaltuuston päätös 17.6.2019, §10). Katajamäen alueen soveltuvuutta seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon on mahdollista arvioida tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä yhteensovittaen ja huomioiden myös muut alueen maankäyttömuodot ja -tarpeet maakuntakaavan edellyttämällä yleispiirteisellä tarkkuustasolla. Maakuntakaavatason tarkastelu perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin (131/1999) ja -asetukseen (895/1999). Kainuun liitto pitää tärkeänä, että Katajamäen tuulipuiston ympäristövaikutusten arvioinnissa huomioidaan muut lähialueelle suunnit-

tellut tuulivoimahankkeet ja niiden yhteisvaikutukset mm. asutuksen ja maisemavaikutusten osalta voimassa olevassa maakuntakaavassa annettujen yleismääräysten mukaisesti.

Kainuun maakuntahallitus on hyväksynyt Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman 23.11.2020 ja tarkistanut sitä 19.04.2021. Kainuun liitto esittää, että tarkentunut osallistumis- ja arviointisuunnitelma huomioidaan YVA-ohjelmassa tarpeellisilta osin. Tarkentuneen tavoiteaikataulun mukaan tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen kaavaluonnos on tulossa nähtäville syksyllä 2021, kaavaehdotus on nähtävillä kesällä-syksyllä 2022 ja maakuntakaava on hyväksymiskäsittelyssä loppuvuonna 2022."

4) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Tiina Kriikkula ovat 20.5.2021 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO LUONNONSUOJELUALUEEN PERUSTAMISESTA PALTAMOSSA SIJAITSEVALLE KIVESKANKAAN TILALLE

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa koskien yksityisen luonnonsuojelun alueen perustamista Paltamossa sijaitsevalle kiinteistölle, noin 113 hehtaarin kokoiselle merkitylle alueelle (Teeriväärä-Niittysuo).

Kiinteistöjen omistaja on hakenut suojelun alueen perustamista kyseiselle kohteelle. Perustettavien luonnonsuojelun alueiden rauhoitusmääräyksissä kielletään mm. metsänhakkuut, maanmuokkaus, moottoriajoneuvoilla liikkuminen, alueen maisemakuvan muuttaminen, rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen. Perustettavalla alueella sallitaisiin mm. lainmukainen metsästys, marjojen ja hyötysienien poimiminen, olemassa olevien teiden käyttö ja kunnostus, vierasperäisten eläin- ja kasvilajien poistaminen, luonnonsuojeluviranomaisen luvalla tutkimus sekä hoitosuunnitelman mukaiset hoitotoimenpiteet.

Luonnonsuojelulain nojalla voidaan perustaa ELY-keskuksen toimesta maanomistajan hakemuksella tai suostumuksella yksityinen luonnonsuojelun alue. ELY-keskus tekee lopullisen luonnonsuojelulain (myöhemmin LSL) 24 §:n mukaisen luonnonsuojelun alueen perustamispäätöksen.

Rauhoituksen tarkoitus on monimuotoisen luonnontilaisen metsä- ja suon luonnonsuojelu. Alue sijaitsee Paltamon kunnassa Kivesjärven itäpuolella.

Hakemus luonnonsuojelun alueen perustamiseksi

Kiveskankaan alue sijaitsee Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (kaava-merkintä M). M-alueen koskevan suunnittelumääräyksen mukaan niille voidaan perustaa yksityisiä suojelun alueita. Kiveskankaan alueen välittömään läheisyyteen on osoitettu voimassa olevassa Kainuun vaihemaa-kuntakaavassa 2030 tieliikenteen yhteystarve ja ohjeellinen moottorikelk-

kailureitti. Kivikankaan alue sisältyy Kainuun vaihemaakuntakaavassa osoitetulle liikenteen yhteistyökäytävän alueelle (kehittämisperiaatemerkintä, lk). Voimassa olevassa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa on osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-8 Teerivaara ja 110 kV pääsähköjohdon yhteystarve.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa osa-aluemerkinnällä tv osoitetaan alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään vähintään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Osa-aluemerkinnällä osoitetaan alueen erityisominaisuutta potentiaalisena tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Alueiden päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous. Kainuun liitto toteaa, että lausuntopyyntöä kohteena oleva yksityisen luonnonsuojelualueen perustaminen voi vaikeuttaa voimassa olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tuulivoimaloiden alueen, Teerivaara tv-8, toteuttamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan viranomaisen on pyrittävä edistämään maakuntakaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Harkittaessa LSL 24 §:n mukaisen luonnonsuojelualueen perustamista yksityisen maalle on otettava huomioon myös yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Perustamispäätöksen tekee alueellinen ELY-keskus, jonka on tällöin otettava huomioon mm. maakuntakaava (Ympäristöministeriö, Maakuntakaavan oikeusvaikutukset opas 7).

Hakemuksessa luonnonsuojelualueen perustamiseksi todetaan, että alueella olevien teiden käyttö ja kunnostus sallitaan. Teiden käytön ja kunnostuksen salliminen alueella on Kainuun liiton näkemyksen mukaan tärkeää mm. elinkeinoelämän kuljetusten ja luonnon virkistyskäytön kannalta.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä tehtäessä otetaan huomioon voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnot ja -määräykset."

5) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Sanna Niko-la-Määttä ovat 21.5.2021 antaneet Suomussalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SUOMUSSALMEN RUUKINKANKAAN ALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA, ASEMAKAAVAEHDOTUS

Suomussalmen kunta pyytää mm. Kainuun liitolta lausuntoa Ruukinkankaan koulun alueen asemakaavan muutoksesta. Suunnittelualue sijaitsee Suomussalmen keskustan itäpuolella. Aluetta rajaa pohjoisessa Kiantajärven Niskanselkä ja etelässä Taivalalanen. Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 8 ha. Asemakaavan muutos koskee Ruukinkankaan koulun aluetta ja kaavamutoksen tavoitteena on mahdollistaa koulurakennuksen uudistaminen vaiheittain. Asemakaavaluonnos oli nähtävillä 11.6.-26.6.2020.

Asemakaavaehdotus

Asemakaavaehdotuksen kaavaselostus on laadittu selkeästi ja kaava-hanke on tarpeellinen taajamakuvan kehittämisen kannalta. Kaavaselostuksessa on huomioitu suunnittelualueita koskevat voimassa olevien maakuntakaavat. Lisäksi on huomioitu Kainuun liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto.

Kainuun liitto toteaa asemakaavan kaavaselostuksessa huomioitavaksi, että Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan vahvistuspäivämäärä on 7.3.2016 kaavaehdotuksessa todetun 7.3.2014 sijasta.

Kainuun liitolla ei ole muuta kommentoitavaa asemakaavaehdotuksesta."

6) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Tiina Kriikkula ovat 21.5.2021 antaneet Suomussalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO KURIMON ALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KAAVALUONNOKSESTA

Suomussalmen kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Kurimon alueen asemakaavan muutosta koskevasta kaavaluonnoksesta.

Suunnittelualue sijaitsee Suomussalmen kaupunkirakenteen reunalla sen luoteispäässä, Kiantajärven Pesiönlahden ja Kurimonlahden eteläpuolella. Suunnittelualueen pohjoispuolitse kulkee Kuusamoon ja Hyrynsalmelle johtava valtatie, Viitostie. Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 10,5 ha.

Asemakaavan muutoksessa tavoitteena on säilyttää Kurimon alueen maisemalle ja rakennuksille ominaiset arvokkaat ominaispiirteet. Kurimon alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti arvokas Kurimon tilan pihapiiri sekä vanhainkodiksi 1950-luvulla rakennettu rakennus. Eri-ikäiset rakennukset muodostavat omaleimaisen, maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Vanha Kurimo on maakunnallisesti arvokas kohde. Asemakaavan muutoksessa huomioidaan rakennusten käyttötarkoitusten muutokset ja liiketoimintaan liittyvät lisärakentamistarpeet. Kaavalla ohjataan alueelle sijoitettavaa lisärakentamista ja sen sopivuutta ympäristöön. Kurimon vanhassa päärakennuksessa toimii tilausravintola.

Suunnittelualueella on voimassa yleiskaava vuodelta 1983, jota voidaan pitää vanhentuneena.

Asemakaavan kaavaluonnos

Kainuun liitto pitää hyvänä asemakaava muutoksen tavoitetta edistää alueen merkittävien kulttuuriympäristö ja maisema-arvojen säilymistä samalla huomioiden tulevat lisärakentamisen tarpeet. Asemakaavamuutos edistää omalta osaltaan voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden toteuttamista.

Kurimon asemakaavaluonnoksessa on huomioitu aluetta koskevat maakuntakaavamerkinnät- ja määräykset. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että asemakaavaluonnoksen kaavaselostuksessa esitettyjen maakuntakaavamerkintöjen ja -määräysten lisäksi suunnittelualuetta koskevat kaikki Kainuun voimassa olevissa maakuntakaavoissa annetut koko maakuntakaava-aluetta koskevat yleiset suunnittelumääräykset.

Kainuun liitto toteaa asemakaavan kaavaselostuksessa huomioitavaksi, että Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan vahvistuspäivänmäärä on 7.3.2016.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta."

7) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Tiina Kriikkula ovat 21.5.2021 antaneet Suomussalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SUOMUSSALMEN KIRKONKYLÄN ALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOSTA KOSKEVASTA KAAVAEHDOTUKSESTA

Suomussalmen kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Kirkonkylän asemakaavan muutosta koskevasta kaavaehdotuksesta.

Kaava-alue sijaitsee Suomussalmen kirkonkylän pohjoispuolella ja Siikalahden etelärannalla.

Kaavoitustyön tarkoituksena on muuttaa Kirkonkylän asemakaavan kortteliin 2506 liittyvää virkistys- ja liikennealuetta siten, että tarpeeton venevalkama ja pysäköintialue poistetaan ja alueelle osoitetaan kaksi lomarakennuspaikkaa.

Suunnitteluhanketta ohjaa lainvoimainen Kainuun maakuntakaava, koska alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta."

8) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Sanna Nikola-Määttä ovat 21.5.2021 antaneet Suomussalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SUOMUSSALMEN HAAPOLAMMEN RANTA-ASEMAKAAVAN OSITTAISESTA KUMOAMISESTA, KAAVAEHDOTUS

Suomussalmen kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Haapolammen ranta-asemakaavan osittaisesta kumoamisesta. Hossan kylään sijoittuva ranta-asemakaava on tarkoitus kumota osittain maanomistajan (Metsähallitus) aloitteesta ja kumoaminen koskee kiinteistöä 777-893-101-1. Kumottavan ranta-asemakaavan pinta-ala on 25,84 ha. Kumottavat alueet ovat maa- ja metsätalousalueita (M) ja vesialueita (W). Alueelle on laadittu Hossan alueen rantaosayleiskaava, joka ohjaa

maankäyttöä suunnittelualueella ranta-asemakaavan kumoamisen jälkeen. Ranta-asemakaavan kumoamisen tavoitteena on mahdollistaa alueen toteutuminen Hossan rantaosayleiskaavan mukaisesti ja mahdollistaa yleiskaavassa osoitettujen 4 rakennuspaikan toteutuminen. Ranta-asemakaavan kumoamisen kaavaluonnos oli nähtävillä 11.6.-26.6.2020.

Ranta-asemakaavaehdotus

Kainuun liitto toteaa kaava-aineistossa huomioitavaksi, että ranta-asemakaava-alue on Kainuun voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M), poronhoitoalueena ja luontomatkailun kehittämisalueena. Aluetta koskevat kaikki koko maakuntakaava-alueeseen liittyvät yleiset suunnittelumääräykset.

Ranta-asemakaavaehdotuksen kaavaselostuksessa todetaan, että kaava-alueelle on osoitettu Kainuun maakuntakaavassa 2020 Huosiusjärven-Hossan arvokas harjualue ge –kaavamerkinnällä ja rasteroidulla alueella. Huosiusjärven-Hossan arvokas harjualue sijaitsee lausuntopyynnön kohteena olevan ranta-asemakaavan rajauksen ulkopuolella. Kainuun maakuntakaavassa 2020 valtakunnallisesti arvokkaana kulttuurihistoriallisena alueena osoitettu Perangan-Hossan reitti (vino viivoitus) on muuttunut ja se on osittain osoitettu maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti arvokkaana alueena (vaaka viivoitus) Kainuun vaihe-
maakuntakaavassa 2030. Ranta-asemakaavaehdotuksen alue sijaitsee voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa rasteroidun alueen ulkopuolella.

Kainuun liitto esittää ranta-asemakaavan kaavaselostuksen tarkistamista Kainuun voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen osalta.

Kaavaselostuksessa on huomioitu Kainuun liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto. Ranta-asemakaavan kaavaehdotuksen vaikutusten osalta on arvioitu, että luonnon monimuotoisuus ei heikkene. Lisäksi maisemaltaan arvokkaimmat Korkeaniemi ja Siikaniemi jäävät edelleen rakentamisen ulkopuolelle. Sosiaalisten vaikutusten osalta on arvioitu, että kaavan kumoamisella edistetään maanomistajien tasapuolista kohtelua rantaosayleiskaavan alueella siten, että rakennusoikeudet ja -rajoitukset ovat yhteneväisiä vastaten nykypäivän standardeja rantaosayleiskaavan mukaisesti.

Kainuun liitolla ei ole muuta kommentoitavaa ranta-asemakaavaehdotuksesta."

9) Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Karjalan liitto, Kainuun liitto, Pohjois-Savon liitto ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ovat antaneet 19.5.2021 seuraavan sisältöisen yhteisen asiantuntijalausannon eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaostolle:

Asiantuntijalausunto VNS 2/2021 vp Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032

Yleistä

Itäisen Suomen maakuntaliitot pitävät Liikenne 12 -suunnitelman laatimista hyvänä ja kannatettavana asiana, koska suunnitelman avulla pystytään tekemään pitkäjänteistä liikennepolitiikkaa sekä varmistamaan aiempaa parempi EU-rahoituksen kokonaissaanto. Itä-Suomen neuvottelukunta on 24.3.2021 linjannut keskeiset toimenpiteet itäisen Suomen elinvoimaa ja kilpailukykyä vahvistavan liikennejärjestelmän kehittämiseksi (Liitteenä). Toimenpiteille ja suunnitteluvälmiuden parantamiseen on osoitettava tarvittava rahoitus.

Liikenneverkot (perusväylänpito ja kehittäminen)

Itäisen Suomen maakuntaliitot esittävät, että perusväylänpidon rahoitus nostetaan pysyvästi tasolle, joka mahdollistaa korjausvelan vähentämisen pääväylien lisäksi elinkeinoelämän kuljetuksille ja matkailuliikenteelle tärkeällä vähäliikenteisellä tieverkolla. Tienpidon ohjelmoinnin tulee perustua Väyläviraston ja ELY-keskusten asiantuntemukseen sekä itäisen Suomen maakuntien liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuussuunnitelmiin.

Liikenne 12 -suunnitelmassa painottuu pääväyläverkkoajattelu. Pääväylien (LVM:n asetus 933/2018) ulkopuolella on kuitenkin huomattava määrä maantieverkkoa, jolla on merkittäviä palvelutasopuutteita. Näillä maanteilla on usein tärkeä rooli alueiden saavutettavuudelle ja elinkeinoelämän kuljetuksille. Liikenne 12 -suunnitelman mukaan perusväylänpidon rahoitus kokonaisuutena lisääntyy suunnitelmakaudella, mutta tienpidon suhteellinen osuus perusväylänpidon kokonaisuudesta laskee kaksi prosenttiyksikköä. Itäisen Suomen maakunnat ilmaisevat huolensa asiasta, koska tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että perustienpidon rahoitus kasvaa vain vähän ja maanteiden korjausvelkaa ei pystytä vähentämään kestäväällä ja toivotulla tavalla. Julkisen talouden suunnitelmassa esitetyt määrärahaileikkaukset vuosille 2022–2025 eivät saa kohdentua perusväylänpidon rahoitukseen.

Henkilöliikenteen palvelut

Itäisen Suomen maakuntaliitot pitävät tärkeänä, että joukkoliikenteen palvelutaso ja riittävä rahoitus mahdollistavat jatkossakin itäisen Suomen kilpailukykyisen ja kestäväen saavutettavuuden. Liikenne 12 -suunnitelmassa esitetään, että valtio määrittelee palvelutasotavoitteet maakuntakeskusten välisten keskeisimpien työssäkäynti- ja työasiayhteyksien kaukoliikenteen (juna-, linja-auto- ja lentoliikenne) palveluille. Määrittely tehdään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa vuosina 2021–2022. Valtio sitoutuu toteuttamaan määriteltä kaukoliikenteen palvelutasoa henkilöliikenteen hankinnoin vuodesta 2025 alkaen, mikäli palvelutaso ei toteudu markkinaehtoisesti. Korona-pandemia on supistanut voimakkaasti markkinaehtoista liikennettä ja joukkoliikenteen palvelutaso on turvattu nopeammalla aikataululla. Itäisen Suomen maakuntaliitot esittävät, että on löydettävä ratkaisu, miten palvelutaso toteutetaan ennen vuotta 2025.

Erityisesti lentoliikenteessä tulee löytää ratkaisu nopeasti. Valtion on turvattu lentoliikenteen vuorotarjonta Helsingistä itäisen Suomen maa-

kuntakentille (Kuopio, Joensuu, Kajaani ja Savonlinna) osana alle kolmen tunnin palvelutasoa maakuntien ja Helsingin välillä, kunnes markkinaehtoisien liikenteen toimintaedellytykset ovat palautuneet koronapandemian jälkeen. Vuoden 2022 rahoitus tulee osoittaa välittömästi, jotta ostoliikenteen kilpailutus voidaan käynnistää.

Valtiontuen tarpeeksi Finavian verkoston ulkopuolisille kentille on arvioitu n. 1 M€ vuodessa. On kuitenkin tärkeää, että Finavian verkoston ulkopuolisten lentoasemien määrän kasvaessa lisätään myös kokonaistuen määrää.

Karjalan ja Savon ratojen matka-aikojen nopeuttaminen on tärkeää alueiden tasapuolisen kehittämisen vuoksi. Itäisen Suomen suhteellinen saavutettavuus raideliikenteessä on heikompi maan länsiosaan verrattuna. Itäisen Suomen pääosin yksiraiteisella rataverkolla kulkee henkilöjunien lisäksi erittäin paljon teollisuuden kuljetuksia, jotka suuntautuvat Suomen sisällä HaminaKotka-satamaan ja kansainvälisesti rajanylityspaikkojen kautta Venäjälle ja Aasiaan. Nykyisiä ratoja tulee kehittää kustannustehokkailla toimenpiteillä matka-aikojen nopeuttamiseksi, välityskyvyn ja liikennöinnin täsmällisyyden lisäämiseksi sekä Suomen viennin kannalta tärkeiden kuljetusten turvaamiseksi. Valtion tulee varautua pikaisesti suunnitelmavalmiuden lisäämiseen sekä nopeuttamis- ja toimintavarmuutta parantavien toimenpiteiden välittömään käynnistämiseen.

Itäisen Suomen maakuntaliitot pitävät tärkeänä myös kaukojunien internetyhteyksien parantamista. Toimivat yhteydet mahdollistavat sujuvan arjen, liikkuvan monipaikkaisen työn ja pendelöinnin. Henkilöjunamatkustajien verkkoyhteyksien parantaminen vaatii mobiiliverkon uudistamista ja vahvistamista. Valtion tulee varautua osallistumaan nopealla aikataululla kaukojunien internetyhteyksien parantamiseen yhteistyössä VR:n ja teleoperaattoreiden kanssa.

Alueelliset erityiskysymykset

Itäiselle Suomelle tunnusomaisissa piirteissä mainitaan kansainvälisten liikenneyhteyksien merkityksen korostuminen erityisesti kuljetusketjuissa (maantie- ja rautatieyhteydet Venäjälle ja edelleen Aasiaan sekä kaupparenkulku Saimaan kanavan kautta ja lentoliikenteen suorat kansainväliset yhteydet). Itäisen Suomen maakunnat pitävät tätä kirjausta hyvänä, koska kaikesta Suomen EU-ulkorajan ylittävästä liikenteestä valtaosa kulkee itäisen Suomen kautta (mm. 100 % rautateiden henkilö- ja tavaraliikenteestä).

Suunnitelman strategisissa linjauksissa Suomen kansainväliset yhteydet painottuvat edelleen vahvasti henkilöliikenteessä yhteyksiin Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta ja logistiikassa yhteyksiin rannikkosatamien kautta. Satamien ja lentoasemien rooli nähdään olennaisena osana kansainvälisiä matka- ja kuljetusketjuja maantie- ja rautatieliikenteen rajanylityspaikkojen jäädessä vähälle huomiolle. Itäisen Suomen maakuntien näkemyksen mukaan suunnitelmassa tulee huomioida paremmin myös alueiden suorat kansainväliset yhteydet. Itäisessä Suomessa tämä tarkoittaa erityisesti suoria maantie- ja rautatieyhteyksiä sekä kaupparenkulku Saimaan kanavan kautta. Niiden lisäksi Finavian ulkopuolista

Lappeenrannan lentoasemaa kehitetään Euroopan suurimman lentoyhtiön Suomen hubina, josta on useita suoria reittilentoyhteyksiä Euroopan eri kentille. Suorat kansainväliset lentoyhteydet tulee mahdollistaa myös muilta itäisen Suomen maakuntakentiltä.

Rahtiliikenteen sujuvuuden turvaaminen sekä viennin että tuonnin osalta itärajan maantie-, rautatie- ja vesitieylityspaikoilla on kriittinen menestystekijä Suomen teollisuuden kannalta. Saimaan kanavan sulkujen pidentämisen lisäksi Karjalan radan kehittäminen on erityisen tärkeää rautateiden kansainvälisten kuljetusten sekä Helsingin ja Pietarin välisen henkilöjunaliikenteen näkökulmasta. Rautateiden TEN-T-ydinverkon jatkaminen Luumäeltä Imatran rajanylityspaikalle on kansainvälisten kuljetusten turvaamisen kannalta merkittävä asia.

Suunnitelmassa mainitaan Helsinki-Vantaan lentoaseman 22 miljoonaa matkustajaa vuodessa (luvussa mukana kotimaan liikenne), mutta unohdetaan mainita itäisen Suomen rajanylityspaikkojen 9 miljoonaa matkustajaa vuodessa. Kansainvälisyys korostuu itäisessä Suomessa, jossa sijaitsee myös Suomen viennin kannalta merkittäviä yrityksiä ja jossa tarve kansainväliseen kanssakäymiseen on jatkuvaa sekä yritysten että paikallisten asukkaiden näkökulmasta. Toimivat rajanylityspaikat ovat kansainväliselle itäiselle Suomelle elinehto.

Liikenne 12 -suunnitelmassa esitetään, että valtio selvittää yhteistyössä sisävesiliikenteen toimijoiden kanssa mahdollisuudet siirtää kuljetuksia maanteiltä sisävesille osana logistiikan päästövähennyksiä koskevaa tutkimusta. Itäisen Suomen maakuntaliitot esittävät, että sisävesiliikenteen toimijoiden lisäksi yhteistyötä tehdään myös alueen maakuntaliittojen kanssa. Maakuntaliitot vastaavat omalta osaltaan liikennejärjestelmän kehittämisestä osana pitkäjänteistä alueen saavutettavuuden ja elinvoimaisuuden kehittämistä. Itäisen Suomen maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmissa (Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo ja Pohjois-Savo) on tuotu voimakkaasti esille vesikuljetusten lisääminen osana kestävämpää liikennejärjestelmää. Jatkossa on tärkeää, että Saimaan alueen satamalogistiikkaa ja vesiliikenneyhteyksiä kehitetään lisääntyvän rahti- ja risteilyliikenteen tarpeisiin luonto- ja ympäristönäkökulmat huomioiden.

Itäisen Suomen maakuntaliitot pitävät hyvänä, että maantielauttapaikkojen korvaamista silloilla tarkastellaan mahdollisuuksien mukaan. Väyläviraston selvityksen (42/2019) mukaan Saimaan vesistöalueella on useita lyhyitä lauttavälejä, joiden korvaaminen silloilla olisi yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa. Lisäksi elinkeinoelämän raskaiden kuljetusten kulku helpottuu, kun painorajoitukset poistuvat. Lyhyiden lauttavälien silloittamiseen tulee varautua suunnitelman toteuttamisessa.

Liikenne 12 -suunnitelman ja liikenteen rahoituksen seuranta

Itäisen Suomen maakuntaliitot pitävät tärkeänä, että jatkossa seurataan liikenteen rahoituksen yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia, erityisesti vaikutuksia aluekehitykseen, aluetalouteen ja alueiden saavutettavuuteen. Erityisen tärkeänä maakuntaliitot pitävät sitä, miten seurataan ja huolehditaan alueellisesta tasapainosta ja alueiden yhdenvertaisesta kehittämi-

sestä (erityisesti kehittämishankkeiden alueellisen kohdentumisen kannalta).

Itäisen Suomen maakuntaliittojen mielestä on tärkeää, että jatkossa liikenteen rahoituksen kohdentamista seurataan myös suhteessa Liikenne 12 -suunnitelmaan, mm. visio2050 edistymiseen, tavoitteiden edistymiseen ja strategisten linjausten toteutumiseen. Määrärahasuuruuden lisäksi suunnitelman vaikuttavuutta on seurattava suhteessa käytettyihin määrärahoihin.

Itäisen Suomen maakuntaliitot toteavat, että Liikenne 12 -suunnitelmassa ei esitetä ratkaisuja, jotka liittyvät erikseen tehtävistä päätöksistä mm. eri liikennemuotojen päästövähennystiekartoista, liikenneturvallisuusstrategiasta sekä liikenteen verotuksesta ja muista taloudellisista ohjauskeinoista. Näiltä osin VLJS ei ole kokonaiskuva liikennepolitiikan tulevaisuudesta vaan osa kokonaisuudesta. Itäisen Suomen maakuntaliittojen mielestä tulee varmistaa eri prosessien tuloksina syntyneiden päätösten yhteensovitus kokonaisvaltaiseksi, pitkäjänteiseksi liikennepolitiikaksi myös rahoitusten osalta."

10) Aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen on 19.5.2021 antanut opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon koskien lausuntopyyntöä Taiteen edistämiskeskuksesta ja sen yhteydessä olevista luottamuselimistä tehdystä arvioinnista ja siitä esitetyistä kehittämissuhteuksista:

"Taiteen edistämiskeskusta koskeva arviointi

1. Taiteen edistämiskeskuksen perustehtävää, tulevaisuuden visioita ja strategista asemointia tulee terävöittää
- Kannatan
2. Taiteen edistämiskeskuksen ohjauksen ja strategisen johtamisen tueksi tulee perustaa erillinen hallitus
- Kannatan
3. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Taiteen edistämiskeskuksen välistä tulosohjausta tulee terävöittää
- Kannatan
4. Taiteen edistämiskeskuksen itsenäistä asemaa tulee vahvistaa ministeriön tavoiteohjelmissa määritellyn delegointiperiaatteen mukaisesti
- Kannatan
5. Taiteen toimikuntalaitos tulee uudistaa perusteellisesti
- Kannatan muutettuna
Muutosehdotus tai muu kommentti:
- Alueellista päätöksentekoa olisi hyvä vahvistaa.
6. Taiteen edistämisen alueellista toimintaa tulee vahvistaa ja toiminnot tulee organisoida uudelleen
- Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

- Vuorovaikutuksen kehittämistä maakuntaliittojen, kuntien ja alueen toimijoiden sekä Taiken välillä tulee vahvistaa. Aluetaitelijoiden toiminnan jalkauttaminen maakuntiin tärkeää.

7. Taiteen rahoitusmalli tulee uudistaa. Uudistuksen tueksi tulisi laatia kokonaisvaltainen selvitys taiteen rahoituksen tilasta ja tulevaisuudesta.

- Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

- Kokonaisvaltainen kartoitus on tarpeen, niin että taiteen rahoitusmallit vastaavat paremmin taiteilijoiden tarpeisiin ja vaihtuviin tilanteisiin.

8. Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan kansainvälisyyttä tulee vahvistaa

- Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

- Kansainvälisyyttä tukee tiiviimpi yhteistyö muiden suomalaista kulttuuria ja taidetta kv. markkinoilla edistävien tahojen kanssa.

Taiteen edistämiskeskuksen uudistamisen vaihtoehdot

Raportissa on esitetty uudistamisen vaihtoehdoiksi kolme kehittämismallia (s. 149-152).

Mikä esitetyistä kehittämismalleista olisi mielestänne sopivin.

- Alueellisesti verkostoitunut taiteen ekosysteemien tukija

Perustelee valintasi:

- Nykyisenä virastona Taike on osallistunut heikosti yhteistyöhön alueellisesta kehittämisestä vastaavien toimijoiden kanssa vedoten rooliinsa valtakunnallisena virastona. On erittäin tärkeää, että alueiden kehittämisessä on mukana taiteen ja taiteilijoiden asiantuntijuus sekä niiden alueellisten ja paikallisten resurssien hyvä tuntemus. Olosuhteet vaihtelevat suuresti eri puolilla maata. Alueilla tarvitaan toimija, joka tuntee taiteen kentän mahdollisuudet, resurssit ja haasteet alueilla sekä kykenee suhteuttamaan ne muihin yhteiskunnallisiin ilmiöihin. Taike on tähän sopiva, tarkoituksenmukainen ja puolueeton auktoriteetti. Taiken alueellisilla toimipisteillä tulee olla riittävät, itsenäiset valtuudet osallistua alueellisiin kehittämishankkeisiin. Arviointiraportissa esitetty pelko siitä, että taide määrittäisi liian vahvasti osaksi alueellista kehittämistoimintaa sekä taiteen valtakunnallisten ja kansainvälisten kärkihankkeiden jääminen alueellisen taiteen edistämistoiminnan varjoon, on turha. Taide on harvoin liian vahvasti osana alueiden kehittämistä, yleisten aluekehittämisen priorisoinnin takia. Valtion keskushallinto on aina huolehtinut valtak. ja kv. kärkihankkeiden toteutumisesta ja näkyvyydestä - ei ole syytä epäillä, etteikö näin tapahtuisi edelleenkin myös taiteen osalta."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-8 antaa suunnittelujohtaja Sanna Schroderus, puh. 044 710 0873, lausunnosta nro 9 maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja lausunnosta nro 10 aluekehityssiantuntija Minna Komulainen, puh. 044 410 0726 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus päätti siirtää asian käsittelyn 07.06.2021 pidettävään kokoukseen.

MH § 147

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.05.2021 § 139 siirtää asian käsittelyn 07.06.2021 pidettävään kokoukseen.

Lisätietoja lausunnoista nro 1-8 antaa suunnittelujohtaja Sanna Schroderus, puh. 044 710 0873, lausunnosta nro 9 maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja lausunnosta nro 10 aluekehityssasiantuntija Minna Komulainen, puh. 044 410 0726 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.